

בש"פ 5848/15 - אמיר בן שמול נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5848/15

כבוד השופט ד' ברק-ארז

לפני:

אמיר בן שמול

העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטתו של בית המשפט המוחזוי בבאր שבע
מיום 10.8.2015 במ"ת 33175-05-14 שניתנה על ידי
כבוד השופט ר' ברקאי

תאריך הישיבה: י"ז באלוול התשע"ה (1.9.2015)

עו"ד זוהר ארבל

בשם העורר:

עו"ד שרים משבג

בשם המשיבה:

החלטה

1. בפני עರר על החלטתו של בית המשפט המוחזוי בבאר שבע מיום 10.8.2015 (מ"ת 33175-05-14), השופט ר' ברקאי). בהחלטתו דחה בית המשפט המוחזוי את בקשה העורר לעיון חוזר בהחלטה קודמת של בית המשפט המוחזוי מיום 13.11.2014 שבה הוא הורה על מעצחו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

כתב האישום והליכים קודמים

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

2. נגד העורר ואربעה אחרים הוגש כתוב אישום שנسب על עבירות שענין הפעלת רשות הימורים באזרה באר-שבע, סחיטה באזמים של חיבים, שיבוש חקירה, עבירות סמיים ועוד. כתוב האישום המקורי הוגש ביום 19.5.2014, ומazel תוקן פעמיים. כתוב האישום במתוכנותו העדכנית (לאחר התקון השני) הוגש ביום 25.6.2015, וכלל חמשה עשר אישומים בענינים של חמשה נאשימים, אשר שבעה מתוכם נוגעים לעורר, הוא הנאשם 3. על פי הנטען באישום הראשון, העורר פעל כסוכן הימורים במסגרת רשות הימורים שהפעילו הנאשם 1, משה רובין (להלן: רובין), והנאשם 2, יוני שבתאייב (להלן: שבתאייב). על פי הנטען באישום החמישי, העורר, יחד עם רובין ונאשם 4, אורן אבטבול (להלן: אבטבול) (להלן יכוו ביחד: השלשה) ארגן הימורים וניהל מקומות למשחקי מזל אסורים. העורר, כך נטען, היה המנהל הבכיר ב"ביגנו חוות הסוסים" (להלן: הביגנו) שבו נערכו המשחקים האסורים, ובמסגרת תפקידו שכר את עובדי המكان, נשא בהוצאות השוטפות להפעלתו, קבע את זמני הפעולות בו והיה אמון על העמדתו של הלואות בריבית לשחקני הביגנו המעוניינים בכך. עוד נטען, כי ביום 28.11.2013 פשטה המשטרה על הביגנו ועצרה לחקירה כמה מעובדי המكان. עובדי המكان דיווחו לשולשה על הפשיטה, וכן על זהות המעוכבים והනחקרים וכיוונו החקירה המשטרתית. בהתאם לכך, פועלו שלושה לשבש את חקירת המשטרה, בין היתר בכך שדרשו מעובדי הביגנו להימנע מלמסור מידע במסגרת חקירותם ובפרט מלקשרו אותם להפעלת הביגנו. בסמוך לאחר מכן, פועלו שלושה לשולזה להפעלתו מחדש של הביגנו, וביום 18.12.2013 המשטרה פשטה על המكان בשנית. גם במקורה זה פועלו שלושה לשבש של חקירת המשטרה, ובהתאם להנחיותיהם, אחת מעובדיות המكان אף מסרה הודעה שקר בחקירתה. האישום השישי מגולל מסכת אירועים דומה. על פי המתואר, לאחר סגירתו של הביגנו פועלו שלושה למציאת מקום חלופי לעריכת משחקי המזל, ובחודש נובמבר 2014 החזיקו וניהלו ממקום למשחקים אסורים בדירה. במהלך החודש שבו הופעלו המשחקים האסורים בדירה, הפיקו השלושה רוחים בשיעור שאינו ידוע, והם פועלו להסתיר אותם, כמו גם את מקורותם. ביום 19.1.2014 פשטה המשטרה על הדירה ועצרה לחקירה כמה מעובדי המكان. גם במקורה זה, כך נטען, פועלו שלושה לשבש של חקירת המשטרתית. באישום השמני נטען כי העורר פנה לסוכן משטרתי בבקשה לארגן עבורו לקוחות על מנת למוכר להם חומר מסוכן מסווג "ニיס גיא". בהמשך לכך, בהתאם להנחיות שקיבל, הסוכן המשטרתי הודיע לעורר כי השיג עבורו לקוחות המונען ברכישת מאותים שקיות של החומר. על פי המתואר, ביום 23.1.2014 עסקה זו יצאה אל הפועל. באישום התשייע נטען כי העורר, כמו גם רובין ושבתאייב, עסקו במתן הלואות בריבית, בין היתר על בסיס רוחים שהופקו במסגרת פעילותם הימוריים, ופעלו במרמה כדי להעלות מרשותם המס את הכנסתותם החיביבות. היקף ההלוואות בריבית שהעמיד העורר בתקופה הרלוונטית לכטב האישום, כך נטען, עמד על למעלה מיליון שקל. באישומים שלושה-עשר והחמשה-עשר נטען כי העורר סחט באזמים שני אנשים אשר היו חברים לו כספים. להשלמת התמונה, יzion כי העורר מזוכר שני אישומים נוספים, אף שלאו אינם מייחסים לו עבירות. באישום הרביעי, המיחס לרובין ולשבתאייב בלבד, נטען כי העורר להווה לטעוב באר שבע הלואות בריבית קצוצה, לאחר שהזמין כבוד גדול לסוכן הימורים אחר שפועל, בין היתר, עבור רובין ושבתאייב. במסגרת האישום הארבעה-עשר, שייחס לרובין בלבד, נטען כי העורר קשור עמו קשר לסחיטה באזמים של אדם נוסף.

3. בהתאם לכל אלה כתוב האישום ייחס לעורר עבירות כדלקמן: קשרת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) (מספר עבירות); החזקת מקום למשחקי מזל אסורים לפי סעיף 228 רישא לחוק העונשין (מספר עבירות); ארגון הימורים לפי סעיף 225 לחוק העונשין (ubenrot rotovot); העמלת הכנסתות לפי סעיף 220(5) לפકודת מס הכנסתה [נוסח חדש] (להלן: פקודת מס הכנסתה); הלבנת הוון לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הוון, התש"ס-2000 (מספר עבירות); הדחה בחקירה בניסיבות מחמירות לפי סעיף 245-ו-249(א) לחוק העונשין (מספר עבירות); מרמה, עורמה ותחבולה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסתה (מספר עבירות); קשרת קשר לביצוע עוון לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין; סיכון חי אדם בפיזיות לביצוע לפי סעיף 338(8) לחוק העונשין; וכן סחיטה באזמים לפי סעיף 428 לחוק העונשין (מספר עבירות).

4. ביום 19.5.2014, בד בבד עם הגשת כתב האישום המקורי, הוגשה בקשה למעצרם של הנאשמים, ובכללם העורר, עד תום ההליכים נגדם. ביום 4.11.2014, לאחר דיון במעמד הצדדים הורה בית המשפט המחויז על מעצרם של הנאשמים 1-4 עד תום ההליכים נגדם, וקבע כי החלטה מפורטת בעניין תינתן בהמשך (השופט נ' ابو טהה). ביום 13.11.2014 ניתנה ההחלטה המפורטת אשר בחנה את הריאות וקבעה כי קיימת תשתיית ראייתית לכואורית נגdem וכון עילית מעצר, וכי לא ניתן להסתפק בחלופת מעצר בעניינם. הנאשם 5 שוחרר למעצר בית.

5. בחלופת תשעה חודשים הוארך מעצרו של העורר בתשעים ימים בהסכמה (בש"פ 983/15, השופט נ' סולברג), ולאחריהם התקיים דיון נוספת בהארכת מעצרו של העורר. דיון זה התקיים ערב תיקונו של כתב האישום שהוגש בפעם השנייה. בהתחשב בכך, הוסכם במעמד הדיון בין הצדדים כי המעצר יוארך בשלושים ימים בלבד, בכפוף לאפשרות שתעמוד לעורר לאבטבול להגיש בקשה לעין חוזר על החלטת המעצר (בש"פ 3069/15, השופט א' חיון). בקשה זו אכן הוגשה לבית המשפט המחויז, אך נדחתה ביום 27.5.2015 מן הטעם שהטייעון העיקרי שהובא לשם תמייכה בה היא התמימות ההליכים, תוך התייחסות לכך שטענה זו יש להעלות במסגרת הליך הארצת המעצר בבית משפט זה.

6. בחלופת ימיה של הארצת המעצר השנייה הגיעהemandate בקשה להארצת מעצר נוספת של העורר ושל אבטבול, בתשעים ימים נוספים. ביום 17.6.2015 קיבל בית משפט זה את הבקשתו (בש"פ 4094/15, השופט ע' פוגלמן). בהחלטה צוין כי אמנים מסווגותם של השניים עודנה גבוהה, אך נוכחות התמימות הלהיר וחלופת הזמן נקדמת האיזון נתה לעבר בחינתה של חלופת מעצר בעניינים. על כן, נקבע, השניים יהיו רשאים להגיש בקשה לעין חוזר במסגרת יציגו חלופות מעצר, וכך שיוציאו כלפי הבדיקה על-ידי שירות המבחן. בנוסף לכך, נקבע כי שירות המבחן יגיש תסקير מעצר לבית המשפט המחויז תוך 30 ימים מהמועד שבו ימצאו לו פרטיהן של הלופות המוצעות, וכי אם בית המשפט המחויז ימצא שהחולופות האמורות הולמות הוא יורה על שחרורם של השניים ממעצר ויקבע את תנאי השחרור שלהם לפי שיקול דעתו.

7. בעקבות החלטה זו, ביום 20.7.2015 הוגש לבית המשפט המחויז תסקיר אשר בוחן חלופת מעצר עבור העורר בבית דודתו בבאר-שבע, וזאת בפיקוחה, בפיקוח בעליה ואחותה וכן בסיווע חמותו של העורר. שירות המבחן סבר כי אין בחלופת מעצר זו כדי לחתם מענה למסוכנות הגבואה הנש��ת מהעורר. כמו כן, צוין בתסקיר כי כל המפקחים שנבחנו ביטאו מעורבות נמוכה בחיו של העורר, ולפיכך יכולתם להשפיע על התנוגות נמוכה. בשל כך ובהתחשב בעובדה שחלופת המעצר מחייבת את העורר לסביבת חייו קודם למעצרו, הומלץ שלא לשחררו לחלופה זו. בית המשפט המחויז קיבל את המלצתו של שירות המבחן, וקבע כי החלופה המוצעת אינה מתאימה וכי המפקחים המוצעים הם בני משפחה שאינם מסוגלים להציב גבולות לעורר ושמעורבותם בחיו היא מוגבלת. אשר על כן, בית המשפט המחויז קבע כי לא ניתן להסתפק בחלופת המעצר המוצעת בעניינו של העורר.

8. להשלמת התמונה צוין כי בעקבות החלטתו של השופט פוגלמן הוגש לבית המשפט המחויז תסקיר מבנן גם בעניינו של אבטבול, וכך לגביו סבר שירות המבחן כי אין בחלופה שהצעיר כדי לאין את המסוכנות הגבואה הנש��ת ממנו. בהחלטתו מיום 21.7.2015 אישר בית המשפט המחויז את המלצתו של שירות המבחן בעניינו של אבטבול ודחה את חלופת המעצר שהוצעה. יחד עם זאת, בהחלטתו מיום 10.8.2015 קבע בית המשפט המחויז כי יש לאפשר לאבטבול להעמיד לבחינתו של שירות המבחן חלופת מעצר חדשה שהוצעה על ידו. בעת שהצדדים טענו בפנים מסרו כי הדיון בעניינו של אבטבול טרם הסתיים.

9. העරר שבפני מכון נגנד ההחלטה שלא לשחרר את העורר לחילופת מעצר.

10. ראשית, העורר טוען כי בית המשפט המחויז שגה בכך שלא בבחן בעצמו את המפקחים שהוצעו אלא הסתمرا באופן מוחלט על התרשמותו של שירות המבחן מהם. בהקשר זה, טוען בא-כוחו של העורר כי למצער יש להחזיר את הדיון לבית המשפט המחויז על מנת שיקיים דין שבו יבחן את המפקחים בעצמו.

11. שנית, העורר טוען נגנד הטעמים שהועלו נגד המפקחים. הוא עומד על כך שמדובר במילוי שפיקחו עליו במסגרת מעצר קודם לפניו מספר שנים במשך 22 חודשים, וזאת ללא דופי. לטענתו, תפקיד המפקחים אינו לשקם את המפקח ואף לא "לחסום בגופם" הפרה של תנאי השחרור, אלא לפקח על קיום התנאים ולהתריע על הפרטם, וכי מפרשפקטיביה זו לא ניתן להטיל דופי ביכולתם של המפקחים לעשות כן.

12. העורר מציין עוד, כי אין ביכולתו להציג מפקחים אחרים. בהקשר זה, הוא מציין כי הוריו גמורים והוא עלה ארצתה עם אביו בעודו אמו ואחותו נותרו בארץ-הברית. אביו של העורר נפטר לפני מספר שנים, וממי שהוצעו כמפקחים הם בני המשפחה הקרובים יחסית שחיהם בארץ.

13. העורר מצביע על כך שהפגיעה הצפiosa בו אם לא ישוחרר לחילופת מעצר היא רבה, בהתחשב בהתmeshות הצפiosa של הדיון בתיק לנוכח מספרם הרב של העדים לצפויים להישמע בו.

14. לבסוף, העורר טוען כי יש להעמיד את טענת המסוכנות ביחס אליו בהקשר הנכון – בשים לב לכך שהמצאים בעניין ראיות לכואורה נוגעים בעיקר לעבירות שאוthon הוא מכונה "כלכליות", עבירות הנוגעות לפעולות בתחום ההימורים, ולא לאלים.

15. המדינה סומכת את ידיה על החלטתו של בית המשפט המחויז וטוענת כי דין הערר להידחות.

16. לטענתה, תסוקיר המבחן שהוגש בעניינו של העורר מלמד באופן מובהק על מסוכנותו הגבוה ועל הקושי לפקח עליו, כך שבדין נקבע כי החלופה המוצעת אינה מספקת. המדינה מדגישה כי הדריך פתיחה בפני העורר לנוטה ולהציג חלופות אחרות. לשיטתה, גם שאין להקל ראש בקושי שעליו הוא מצביע בהקשר זה, אין לראות בו קושי חריג.

דין והכרעה

17. לאחר שבחנתי את הדברים אני סבורה כי אמנם דין הערר להידחות.

18. תסוקיר המבחן בעניינו של העורר אכן אינם חיובי, ומצביע על מעורבות עמוקה של העורר בפעילויות עברינית.
עמוד 4

ցւין בהקשר זה כי העורר ריצה עד כה שבעה מאסרים בפועל בגין עבירות בתחום הסמים, האלימות והרכוש, וכי עומד לחובתו מאסר מותנה כשהתנאי הוא שלא יעבור עבירה הקשורה למשחקים אסורים. שירות המבחן התייחס באופן קונקרטי להתאמתם של המפקחים בשום לב לאישיותו של העורר. שירות המבחן היה מודע לכך שאוותם מפקחים מוצעים פיקחו על העורר לפני מספר שנים בהקשרו של הלין אחר, וחurf' זאת קבוע כי בעת זהו אינם מתאימים, בהתאם להתרשםו העדכנית מן העורר וממעורבותם של המפקחים בחו"י. שירות המבחן הוסיף והתייחס לכך שהחלופה המוצעת אינה מנתקת את העורר מסיבות מגוריו עבור ליעזרו, אשר בה הוא מעורב עמוקות בחו"י החברה השולטת וממנה קשה לו להיפרד.

19. מطبع הדברים, אין פסול בכך שבית המשפט המחויז "יחס משקל לתסוקיר המבחן". אכן, ההסתמכות על תסוקיר המבחן אינה יכולה להיות "הסתמכות עיוורת" (ראו למשל: בש"פ 5309/05 צמח נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (29.6.2005); בש"פ 11/1981 מדינת ישראל נ' סופיה, פסקה 9 (21.3.2011); בש"פ 4342/15 מדינת ישראל נ' בDIR, פסקה 20 (25.6.2015)). אולם, אין לומר שכך נעשה במקרה דנן. בית המשפט המחויז נימק את החלטתו. שיכ שבית המשפט המחויז עם המפקחים המוצעים היה מתבקש אם בית המשפט היה מתרשם שהונחה לכארה בסיס להיוותם מפקחים מתאימים.

20. חשוב להציג: פסילתם של המפקחים במקרה זה אינה נוגעת להסתיגות מהם עצמם, אלא ליכולתם לשמש דמיות סמכותיות ומשמעותיות מבינתו של העורר.

21. אין צורך לומר שהחלטתו של השופט פוגלמן בעינה עומדת, במובן זה שהעורר יכול לעשות מאמץ נוסף להציג מפקחים מתאימים מטעמו. אכן, המשימה אינה פשוטה בהכרח. אולם, עובדה זו אינה מצדיקה, כשלעצמה, את שחרורו להחלופה שאינה מתאימה.

.22. סוף דבר: העורר נדחה.

ניתנה היום, כ"ד באלוול התשע"ה (8.9.2015).

שפט